

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556)
ของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิ
An Evaluation of the Bachelor of Education Program in Physical Education
(Revised curriculum 2013) at the Institute of Physical Education
Chaiyaphum-Campus.

จริญญา สมานญาติ
Charinya Samanyat

สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ 36000
Physical Education Program, Faculty of Education, Thailand National Sports University
Chaiyaphum-Campus, Chaiyaphum 36000, Thailand.
Corresponding Author, E-mail : j.samanyart@gmail.com

Received: 18 January 2020, Revised: 21 July 2020, Accepted: 3 August 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) ของสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชัยภูมิ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารหลักสูตร จำนวน 7 คน คณาจารย์ จำนวน 10 คน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3-5 จำนวน 146 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 42 คน และครูพี่เลี้ยง จำนวน 42 คน รวมทั้งสิ้น 247 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 4 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 2 ฉบับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบท โดยรวมคณาจารย์เห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนักศึกษาเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมคณาจารย์และนักศึกษาเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ โดยรวม คณาจารย์เห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนักศึกษาเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4) ด้านผลผลิต โดยรวมผู้บริหารสถานศึกษาและครูพี่เลี้ยงเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การประเมิน, หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต, พลศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to evaluate the bachelor of education program in physical education (revised curriculum 2013) of the institute of physical education chaiyaphum-campus. The research was conducted by using mixed-method. The participants include 7-course administrators, 10 academic staffs, 146 students studying in years 3-5, 42 institution administrators and 42 mentors, total 247 people. The participants were chosen by

purposive sampling. The instruments of the study included 4 questionnaires and 2 structured interview forms. The data obtained were statistically analyzed using percentage, mean and standard deviation. The research results were as follows. 1) The faculty agreed that the overall curriculum context was appropriate at the highest level. Students agreed that it was appropriate at a high level. 2) The faculty and students agreed that the overall input factors were at a high level. 3) The faculty agreed that the overall process was at the highest level. The students agreed that the suitability was at a high level. 4) School administrators agreed that the overall curriculum output was suitable at the highest level. As for the mentors, the overall course of the curriculum was at the highest level.

Keywords: Valuation, Bachelor of education program, Physical education

1. บทนำ

หลักสูตรเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาระดับใดหรือประเภทใดจะขาดหลักสูตรไม่ได้เพราะหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดแนวทางทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดอนาคตทางการศึกษาของสังคมนั้น ๆ หรืออาจกล่าวอีกนัยว่า หลักสูตรเป็นเครื่องชี้นำทางในการจัดความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน หลักสูตรจึงเป็นเครื่องมือชี้นำทาง ถึงความเจริญของประเทศ ประเทศใดที่มีหลักสูตรเหมาะสมทันสมัยและมีประสิทธิภาพย่อมนำไปสู่คุณภาพของคนในประเทศนั้น (ขวลิต ชูกำแหง, 2559) ในขณะเดียวกันหลักสูตรก็เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาหรือจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะคุณสมบัติตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ (สิทธิพล อาจอินทร์, 2561) สถาบันการศึกษาทุกแห่งจึงใช้หลักสูตรเป็นแนวในการจัดการเรียนการสอน โดยสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้ หลักสูตรที่สร้างขึ้นแล้วย่อมต้องมีการปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมที่เป็นอยู่ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม (ธารัง บัวศรี, 2532) ดังนั้น การประเมินหลักสูตรจึงเป็นเครื่องมือที่นำไปสู่การเรียนรู้และปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีคุณภาพมากขึ้นอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง (มารุต พัฒนาผล, 2558) ซึ่งการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสภาพสังคมปัจจุบัน นับเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหารจัดการหลักสูตรต้องคำนึงถึง ควรมีการตรวจสอบหลักสูตรเพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ และในระดับอุดมศึกษาก็เป็นการศึกษาในระดับหนึ่งที่จะต้องมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพและตอบสนองความต้องการของประชาคมโลกแห่งการเรียนรู้ (ทพวงมหาวิทยาลัย, 2543) การประเมินหลักสูตรจึงเป็นการตัดสินใจคุณค่าหรือคุณภาพของหลักสูตรที่ได้รับการออกแบบพัฒนาขึ้น และค้นหาข้อบกพร่องของหลักสูตรว่ามีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ข้อมูลที่ได้จากประเมินหลักสูตรนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพสูงขึ้น (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2560) จากแนวคิดที่กล่าวมาชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการประเมินหลักสูตรเพื่อเป็นรากฐานของการพัฒนาหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ

สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิได้ใช้หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 จนถึงปัจจุบันแต่ยังไม่มีมีการประเมินหลักสูตร

ในระดับวิทยาเขต ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประเมินหลักสูตรนี้เพื่อให้ทราบถึงผลของการใช้หลักสูตร และข้อบกพร่องของหลักสูตรว่ามีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือก การประเมินแบบ CIPP (CIPP Model) ของ Stufflebeam (ซวลิต ชูกำแพง, 2553) ซึ่งหลักการประเมินด้วย รูปแบบประเมินแบบ CIPP นี้ จะเริ่มตั้งแต่ด้านบริบท (Context) ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย คุณลักษณะผู้เรียน คุณลักษณะของคณาจารย์ วัสดุการศึกษา สื่อ ตำราเรียนและสถานที่เรียน ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตร ด้านผลผลิต (Product) ประกอบด้วย คุณลักษณะการปฏิบัติงานทั่วไป คุณลักษณะความเป็นครู และผลการปฏิบัติการสอนวิชาพลศึกษา

ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนและสามารถนำ ผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของสังคม ความต้องการของตลาดแรงงานและ การพัฒนาประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) ของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิ

3. แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 การประเมินหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

ซวลิต ชูกำแพง (2559) ให้ความหมายการประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการศึกษาและเก็บ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล จุดเด่น จุดด้อยของตัวหลักสูตร และกระบวนการ ของหลักสูตรเพื่อตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่าบรรลุความมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด เพื่อนำไปสู่ การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2560) ได้สรุปไว้ว่าการประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาคุณค่าของหลักสูตร ต่อผู้เรียนว่ามีมากน้อยเพียงใดหลักสูตรสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้จริงหรือไม่ซึ่งข้อมูล การประเมินหลักสูตรจะนำไปสู่การตัดสินใจที่จะปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้มีคุณภาพสูงขึ้น

สิทธิพล อาจอินทร์ (2561) ให้ความหมายการประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation) หมายถึง การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินคุณค่าของหลักสูตร ว่าหลักสูตรมีคุณภาพดี เพียงใด มีข้อดี ข้อบกพร่องอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจว่า ควรใช้หลักสูตรต่อไปอีกโดยการปรับปรุง หลักสูตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น หรือควรยกเลิกการใช้หลักสูตรเพียงบางส่วนหรือยกเลิกทั้งหมด

สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการในการหาข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (stufflebeam)

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม Stufflebeam เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจนำเสนอโดย Daneil L. Stufflebeam เรียกโดยทั่วไปว่า “ชิปโมเดล” (CIPP Model) ย่อมาจากตัวแรกจากคำศัพท์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ บริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Product) มีลักษณะเด่นคือ เป็นการประเมินทีละด้านตามลำดับจากการประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต ผลการประเมินแต่ละด้านจะนำไปสู่การตัดสินใจดำเนินการในขั้นตอนต่อไป ซึ่งแนวทางการประเมินแต่ละด้าน ดังนี้ (มาร์ต พัฒนผล, 2558; ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2560; สิทธิพล อาจอินทร์, 2561)

3.2.1 การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการกำหนดเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตลอดจนความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ตลอดจนความสอดคล้องกับนโยบายและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3.2.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยที่เอื้อต่อการใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการเวลา เทคโนโลยี เป็นต้น การประเมินปัจจัยนำเข้าจะทำให้ได้ข้อมูลสนับสนุน การเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร

3.2.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินที่มุ่งข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการใช้หลักสูตร เช่น การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร การประเมินการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น เพื่อแสวงหาประเด็นที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาให้การดำเนินการใช้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

3.2.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการที่มุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าเมื่อเสร็จสิ้นการใช้หลักสูตรแล้วเกิดผลผลิตคือคุณภาพของผู้เรียนอย่างไร

3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิมมวล พงษ์เกา, สมนึก ภัททิยธนี และวิสัน จุมปาแฝด (2553) ได้ประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรีสาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้รูปแบบ CIPP ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

3.3.1 ด้านบริบท จากการประเมินบริบทของหลักสูตรตามความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตรโดยรวมมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคุณภาพเหมาะสมสูงสุด คือ จุดมุ่งหมายสอดคล้องกับหลักการ/ปรัชญาของหลักสูตรสาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตสาขานี้ไปสู่สังคม และข้อที่มีคุณภาพเหมาะสมต่ำสุด คือ จุดมุ่งหมายมีความสมบูรณ์ครอบคลุมการเป็นบัณฑิตสาขาวิชานี้ และความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกลุ่มวิชา

คือ ท่านได้รับความรู้ความเข้าใจจากการเรียนในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรสาขาวิชาพลศึกษาบัณฑิตมากน้อยเพียงใด และปฏิบัติงานได้มากน้อยเพียงใดส่วนความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรโดยรวมมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ระดับมาก

3.3.2 ด้านปัจจัยนำเข้า จากการประเมินปัจจัยเบื้องต้นตามความคิดเห็นของบัณฑิตโดยรวมมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคุณภาพเหมาะสมสูงสุด คือ สถานที่ และข้อที่มีคุณภาพเหมาะสมต่ำสุด คือ สื่อการเรียนการสอน ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน โดยรวมมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีคุณภาพเหมาะสมสูงสุด คือ ด้านสถานที่เรียนเหมาะสมกับผู้เรียน

3.3.3 ด้านกระบวนการ จากการประเมินกระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของบัณฑิต โดยรวมมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคุณภาพเหมาะสมสูงสุด คือ มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา และมีความยุติธรรมในการให้คะแนนหรือประเมินผล

3.3.4 ด้านผลผลิต จากการประเมินคุณภาพของบัณฑิตตามความคิดเห็นของอาจารย์โดยรวมมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคุณภาพเหมาะสมสูงสุด คือ บุคลิกภาพ และข้อที่มีคุณภาพเหมาะสมต่ำสุด คือ วุฒิภาวะ ส่วนความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานของบัณฑิต โดยรวมมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

นิวัฒน์ บุญสม, คุณัตว์ พิพิธพรชัยกุล, วรณวิสา บุญมาก, อิติ ญาณปรีชาเศรษฐ, อัยรัสต์ แกสมาน และนรินทร์า จันทกร (2560) ได้ประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้รูปแบบ CIPP ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านบริบท ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หลักสูตรมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ และมีความสามารถเป็นผู้นำทางการออกกำลังกายและกีฬาอย่างมีประสิทธิภาพ หลักสูตรมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ และมีความสามารถเป็นผู้นำทางการออกกำลังกายและกีฬาอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า หลักการของหลักสูตรมีความสมบูรณ์และเหมาะสม มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ เป็นผู้ปฏิบัติตามกฎระเบียบและมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ และมีความสามารถเป็นผู้นำทางการออกกำลังกายและกีฬาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านปัจจัยนำเข้า ผลการประเมินในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ คุณวุฒิ ความรู้ ประสบการณ์ ผลงานทางวิชาการ และผลงานวิจัยของอาจารย์มีศักยภาพ และสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ มีคุณวุฒิ ความรู้ ประสบการณ์ ผลงานทางวิชาการ อาจารย์แต่ละคนมีความเชี่ยวชาญที่แตกต่างกันทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ที่หลากหลาย อาจารย์มีความรู้ความสามารถสอนวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม และสอนการใช้ชีวิตประจำวัน และสามารถให้คำแนะนำและชี้แนวทางให้นักศึกษาได้

3. ด้านกระบวนการ ผลการประเมินในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทั้งภายในและภายนอกองค์กรค่อนข้างหลากหลาย มีการเตรียมความพร้อมก่อนจะไปฝึกงานจริง ได้เรียนรู้ลำดับงานจากหน่วยงานภายใน ทำให้มีความพร้อมและสามารถไปปรับใช้ได้ และมีการไปศึกษาดูงานองค์กรต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยและนอกมหาวิทยาลัย

4. ด้านผลผลิต ผลการประเมินในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า นักศึกษาเป็นผู้มีน้ำใจ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น รักษาระเบียบวินัยของตนเองและองค์กร และปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดี มีความสามารถอย่างถูกต้องและปลอดภัย

5. ด้านผลกระทบของหลักสูตร ผลการประเมินในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หน่วยงานได้รับประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต และสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า นักศึกษามีความสามารถด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาเป็นอย่างมาก สามารถช่วยทีมกีฬาของหน่วยงานเพิ่มศักยภาพสูงขึ้น

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 247 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 7 คน คณาจารย์ที่สอนหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) ของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิ จำนวน 10 คน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3-4 สาขาวิชาพลศึกษา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 102 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 5 สาขาวิชาพลศึกษาที่ไปฝึกปฏิบัติการสอน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 44 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 42 คน และครูพี่เลี้ยง จำนวน 42 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในวิจัย มี 2 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 4 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง จำนวน 2 ฉบับ รายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับจำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบริบท ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย คุณลักษณะผู้เรียนคุณลักษณะของคณาจารย์ และวัสดุการศึกษา สื่อตำราเรียน และสถานที่เรียน 3) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย กระบวนการจัดการเรียนการสอนการวัดผลและประเมินผล และการบริหารจัดการหลักสูตร และ 4) ด้านผลผลิต ประกอบด้วย คุณลักษณะความเป็นครูและผลการปฏิบัติการสอนวิชาพลศึกษา

4.2.2 แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา เกี่ยวกับจุดเด่นจุดด้อยของหลักสูตร ความสอดคล้องของเนื้อหากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตร

ฉบับที่ 2 ใช้สัมภาษณ์นักศึกษา เกี่ยวกับความพึงพอใจในการเข้าศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่ และข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

4.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 4 ฉบับ สำหรับคณาจารย์ นักศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เลี้ยงเป็นผู้ตอบ โดยดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตร เอกสารการประเมินหลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตามรูปแบบของ CIPP (CIPP Model)

1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดรูปแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

1.3 สร้างแบบสอบถามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 4 ฉบับ

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความครอบคลุมของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ และจุดมุ่งหมายของการวิจัย จำนวน 3 คน แล้วปรับปรุงแบบสอบถามทั้ง 4 ฉบับ ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

1.5 นำแบบสอบถามทั้ง 4 ฉบับ ไปทดลองใช้ (Try out) ดังนี้

1.5.1 แบบสอบถามฉบับที่ 1 นำไปทดลองใช้กับกลุ่มคณาจารย์สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม จำนวน 20 คน

1.5.2 แบบสอบถามฉบับที่ 2 นำไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษาศาสนาการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม จำนวน 30 คน

1.5.3 แบบสอบถามฉบับที่ 3 นำไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอนจากสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม จำนวน 30 คน

1.5.4 แบบสอบถามฉบับที่ 4 นำไปทดลองใช้กับกลุ่มครูที่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอนจากสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม จำนวน 30 คน

1.6 หาคุณภาพของแบบสอบถามทั้ง 4 ฉบับ ได้แก่ การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยวิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) โดยคัดข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ตามวิธีของครอนบาค (สมนึก ภัททิยธนี, 2551) ได้ดังนี้

ฉบับที่ 1 สำหรับคณาจารย์เป็นผู้ตอบมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.38 ถึง 0.84 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

ฉบับที่ 2 สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3-5 เป็นผู้ตอบมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.37 ถึง 0.80 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

ฉบับที่ 3 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอนเป็นผู้ตอบ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.47 ถึง 0.87 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

ฉบับที่ 4 สำหรับครูที่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอนเป็นผู้ตอบ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.41 ถึง 0.79 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

2. แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตร และนักศึกษาเป็นผู้ตอบ โดยดำเนินการตามวิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

2.1 ศึกษาเนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

2.1.1 แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 1 จำนวน 3 ข้อ สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตร สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิ

2.1.2 แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 2 จำนวน 3 ข้อ สำหรับสัมภาษณ์นักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิ

2.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาของข้อความถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ และจุดมุ่งหมายของการวิจัย และปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.4.1 แบบสอบถามคณาจารย์ นักศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ส่วนแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เลี้ยง ผู้วิจัยใช้วิธีการส่งทางไปรษณีย์ ให้ส่งกลับทางไปรษณีย์ ภายใน 1 เดือน ถ้ายังไม่ได้รับผู้วิจัยจะจัดส่งให้ใหม่อีกครั้ง จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งทั้งหมด 292 ฉบับ ได้รับคืน 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.19

4.4.2 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 7 คน และ นักศึกษาจำนวน 15 คน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.5.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามฉบับที่ 1-2 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และคำนวณหา ค่าร้อยละ (Percentage)

4.5.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามฉบับที่ 1-2 ตอนที่ 2 และแบบสอบถามฉบับที่ 3-4 ตอนที่ 1 ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดำเนินการดังนี้

4.5.2.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แต่ละฉบับมาตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์การให้คะแนน

4.5.2.2 นำคะแนนที่ได้รับไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย

4.5.3 ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิด และข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556)

ตารางที่ 1 ความเหมาะสมโดยรวมของหลักสูตรตามความคิดเห็นของคณาจารย์ นักศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง

รายการประเมิน	คณาจารย์			นักศึกษา			ผู้บริหารสถานศึกษา			ครูพี่เลี้ยง		
	μ	σ	ระดับความเหมาะสม	μ	σ	ระดับความเหมาะสม	μ	σ	ระดับความเหมาะสม	μ	σ	ระดับความเหมาะสม
1. ด้านบริบท	4.62	0.29	มากที่สุด	4.14	0.43	มาก	-	-	-	-	-	-
1.1 วัดอุปสงค์ของหลักสูตร	4.74	0.34	มากที่สุด	4.16	0.47	มาก	-	-	-	-	-	-
1.2 โครงสร้างของหลักสูตร	4.44	0.44	มาก	4.17	0.48	มาก	-	-	-	-	-	-
1.3 เนื้อหาสาระของหลักสูตร	4.62	0.29	มากที่สุด	4.11	0.55	มาก	-	-	-	-	-	-
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	4.43	0.33	มาก	4.10	0.49	มาก	-	-	-	-	-	-
2.1 คุณลักษณะผู้เรียน	4.28	0.52	มาก	4.12	0.50	มาก	-	-	-	-	-	-
2.2 คุณลักษณะของคณาจารย์ผู้สอน	4.68	0.34	มากที่สุด	4.17	0.69	มาก	-	-	-	-	-	-
2.3 วัสดุการศึกษา สื่อ ตำราเรียน และสถานที่เรียน	4.34	0.61	มาก	4.01	0.66	มาก	-	-	-	-	-	-
3. ด้านกระบวนการ	4.55	0.38	มากที่สุด	4.13	0.52	มาก	-	-	-	-	-	-
3.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.52	0.43	มากที่สุด	4.16	0.51	มาก	-	-	-	-	-	-
3.2 การวัดผลและประเมินผล	4.50	0.46	มาก	4.14	0.56	มาก	-	-	-	-	-	-
3.3 การบริหารจัดการหลักสูตร	4.64	0.41	มากที่สุด	4.08	0.64	มาก	-	-	-	-	-	-
4. ด้านผลผลิต	-	-	-	-	-	-	4.57	0.37	มากที่สุด	4.56	0.42	มากที่สุด
4.1 คุณลักษณะการปฏิบัติงานทั่วไป	-	-	-	-	-	-	4.57	0.37	มากที่สุด	-	-	-
4.2 คุณลักษณะความเป็นครู	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.71	0.36	มากที่สุด
4.3 ผลการปฏิบัติการสอนวิชาพลศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.41	0.54	มาก
รวม	4.53	0.31	มากที่สุด	4.12	0.45	มาก	4.57	0.37	มากที่สุด	4.56	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ความเหมาะสมโดยรวมของหลักสูตรตามความคิดเห็นของคณาจารย์ นักศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยงพบว่า ด้านบริบทคณาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้าคณาจารย์และนักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการคณาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิตผู้บริหารสถานศึกษาและครูพี่เลี้ยงเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของคณาจารย์ นักศึกษา ผู้บริหาร และครูพี่เลี้ยง

1. ด้านบริบท
 - 1.1 ควรเพิ่มรายวิชาพลศึกษาในกลุ่มวิชาเลือกให้หลากหลาย
 - 1.2 ความรู้ที่เรียนสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงได้
2. ด้านปัจจัยนำเข้า
 - 2.1 ควรมีห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาเพื่อใช้ค้นคว้าข้อมูลได้สะดวกขึ้น
 - 2.2 ควรจัดทำแผนบริหารอาจารย์ให้ครบทุกรายวิชา เพราะปัจจุบันได้จัดสรรเงินรายได้จ้างอาจารย์พิเศษในบางรายวิชา
 - 2.3 อาจารย์มีภาระงานอื่น ๆ มาก ทำให้มีเวลาในการทำผลงานวิชาการค่อนข้างน้อย
 - 2.4 อาจารย์บางท่านควรรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาบ้าง
 - 2.5 อาจารย์ไปราชการบ่อย ทำให้จัดการเรียนการสอนบางรายวิชาไม่ครบตามกำหนดไว้
3. ด้านกระบวนการ
 - 3.1 ควรมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักศึกษามากขึ้น
 - 3.2 ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยและการทำนวัตกรรมให้นักศึกษาเพิ่มขึ้น
 - 3.3 ควรเพิ่มเติมความรู้ด้านงานสารบรรณ เช่น การพิมพ์หนังสือราชการ
 - 3.4 ควรเพิ่มเติมเรื่องการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เช่น เขียนให้ครอบคลุมเนื้อหา การวิเคราะห์มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ เน้นเรื่องกระบวนการคิด และควรจัดการเรียนรู้ให้หลากหลาย
4. ด้านผลผลิต
 - 4.1 มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - 4.2 ปฏิบัติตนตามระเบียบของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เช่น ตรงต่อเวลา แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน
 - 4.3 นักศึกษาปฏิบัติตนตามระเบียบของทางราชการเหมาะสมกับความเป็นครู
 - 4.4 มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอและมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - 4.5 จัดกิจกรรมด้านพลศึกษาได้ดี เช่น ฝึกซ้อมกีฬาให้กับนักเรียนหลังเลิกเรียนและนำนักกีฬาไปเข้าร่วมการแข่งขันในช่วงวันหยุด
 - 4.6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผน สามารถควบคุมนักเรียนทำกิจกรรมได้อย่างสนุกสนาน ตรงตามวัตถุประสงค์และตัวชี้วัด

5.3 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรและนักศึกษา

1. ผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตร สรุปได้ดังนี้

1.1 จุดเด่นของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มีการจัดหมวดวิชาเรียน ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สามารถนำไปพัฒนาตนเองและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

1.2 จุดด้อยของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำนวนหน่วยกิตบางรายวิชา ยังไม่เหมาะสมและควรเพิ่มรายวิชาพลศึกษาในกลุ่มวิชาเลือกให้หลากหลาย

1.3 เนื้อหารายวิชาของหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกันทุกประการ โดยเฉพาะเนื้อหาวิชาด้านพลศึกษา

1.4 ข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สรุปได้ดังนี้

1.4.1 ควรมีการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบ คือ ประเมินก่อนใช้หลักสูตร ระหว่างการใช้หลักสูตร และหลังใช้หลักสูตร

1.4.2 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและเป็นสากล

1.4.3 ควรเพิ่มการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นครู

1.4.4 ควรเพิ่มรายวิชาพลศึกษาในกลุ่มวิชาเลือกให้หลากหลาย

1.4.5 ควรเพิ่มอัตราค่าจ้างคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้เพียงพอกับภาระงาน

1.4.6 สถาบันการพลศึกษา (ส่วนกลาง) ควรเร่งดำเนินการเปิดสอบบรรจุอาจารย์ในกรณีที่มีอัตราว่าง เพราะปัจจุบันได้จ้างอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และจ้างอาจารย์พิเศษเนื่องจากอาจารย์ไม่เพียงพอกับรายวิชาที่เปิดสอน

2. ผลจากการสัมภาษณ์นักศึกษา สรุปได้ดังนี้

2.1 นักศึกษามีความพึงพอใจที่ได้เข้าศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.2 การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา เป็นไปตามที่คาดหวังไว้

2.3 ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สรุปได้ดังนี้

2.3.1 ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

2.3.2 ควรจัดรายวิชาพลศึกษาให้มากกว่านี้ เพราะจะได้นำไปใช้ใน ช่วงที่ออกฝึกปฏิบัติการสอน เช่น วิชาบาสเกตบอล เป็นต้น

2.3.3 ควรเน้นเรื่องการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้มากกว่านี้

2.3.4 ควรจัดอาจารย์สอนในหลักสูตรให้เหมาะสมและเพียงพอ กับความต้องการของผู้เรียน และสอนตามหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.5 ควรจัดการเรียนการสอนด้านทฤษฎีหรือวิชาการมากกว่านี้ เพราะจะต้องนำไปใช้ในการสอบบรรจุเข้ารับราชการ

2.3.6 ควรเพิ่มกิจกรรมเกี่ยวกับกีฬาที่ผู้เรียนสนใจ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 คณาจารย์เห็นว่าด้านบริบทของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดนักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร คณาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนโครงสร้างของหลักสูตร คณาจารย์และนักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มรายวิชาพลศึกษาในกลุ่มวิชาเลือกให้หลากหลาย

6.2 คณาจารย์และนักศึกษา เห็นว่าด้านปัจจัยนำเข้าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า คุณลักษณะผู้เรียน และวัสดุการศึกษา สื่อ ตำราเรียนและสถานที่เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะของคณาจารย์ คณาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มอัตราค่าจ้างคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้เพียงพอกับภาระงาน

6.3 คณาจารย์เห็นว่าด้านกระบวนการโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการหลักสูตร คณาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนการวัดผลและประเมินผล คณาจารย์และนักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นครู

6.4 ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าด้านผลผลิตของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนครูที่เลี้ยงเห็นว่าด้านผลผลิตของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายได้พบว่าคุณลักษณะการปฏิบัติงานทั่วไป ผู้บริหารเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด ด้านคุณลักษณะความเป็นครู ครูที่เลี้ยงเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านผลการปฏิบัติการสอนวิชาพลศึกษา ครูที่เลี้ยงเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะควรเพิ่มเติมความรู้ด้านงานสารบรรณและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ขึ้น เขียนให้ครอบคลุมเนื้อหา การวิเคราะห์มาตรฐานการจัดการเรียนรู้เน้นเรื่องกระบวนการคิด และควรจัดการเรียนรู้ให้หลากหลาย

7. อภิปรายผล

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุงพ.ศ. 2556) ของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

7.1 ด้านบริบท พบว่าคณาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีการจัดหมวดวิชาเรียนได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหารายวิชาของหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกันทุกประการ โดยเฉพาะเนื้อหาวิชาด้านพลศึกษา ส่วนโครงสร้างของหลักสูตรมีรายวิชาที่เปิดสอนสามารถนำไปพัฒนาตนเองและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รุจิรา คงนุ้ย และเอกชัย เนาวนิช (2561) ได้ประเมินและติดตามผลหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้

วิชาความรู้ ความชำนาญด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานระดับสากลทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม

7.2 ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่าคณาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่าด้านปัจจัยนำเข้าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามด้านย่อยพบว่า คุณลักษณะผู้เรียน และวัสดุการศึกษา สื่อ ตำราเรียนและสถานที่เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ควรจัดอาจารย์สอนในหลักสูตรให้เหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน และมีข้อเสนอแนะควรเพิ่มอัตราค่าจ้างคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้เพียงพอภาระงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มาเรียม นิลพันธุ์ (2555) ได้ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวมและรายข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีทรัพยากรการเรียนรู้ แหล่งสืบค้นแสวงหาความรู้ที่ตอบสนองต่อการสืบค้นหาความรู้ ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ผู้สอนให้เพียงพอสำหรับการสอนและการให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์

7.3 ด้านกระบวนการ พบว่าคณาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่ากระบวนการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านย่อยพบว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และการบริหารจัดการหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะกระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตประจำวันที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้คิดค้นคว้าหาความรู้และลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิมนวล พงษ์เกา, สมนึก ภัททิยธนี และวิลัน จุมปาแฝด (2553) ได้ประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการจากการประเมินกระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์ โดยรวมมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคุณภาพเหมาะสมสูงสุด คือ มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาและมีความยุติธรรมในการให้คะแนนหรือประเมินผล

7.4 ด้านผลผลิต พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เลี้ยงเห็นว่าด้านผลผลิตของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านย่อยพบว่าด้านคุณลักษณะความเป็นครูมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านผลการปฏิบัติการสอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นักศึกษาปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการเหมาะสมกับความเป็นครูตรงต่อเวลา การแต่งกายของนักศึกษามีความสุภาพเรียบร้อย เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน มีการพัฒนานตนเองอยู่เสมอและมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาได้ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษา ดังนี้ 1) ให้มีความรู้ เจตคติ และทักษะที่ถูกต้อง มีความสามารถในด้านความเป็นครูและผู้นำทางพลศึกษา สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้ 2) ให้เป็นผู้ใฝ่รู้ รู้จักคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบมีวิสัยทัศน์กว้างไกลทางสังคม และส่งเสริมปฏิสัมพันธ์การทำงานร่วมกัน 3) ให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย น้ำใจนักกีฬา มีจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม และ 4) สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ เจตคติและทักษะไปใช้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท้องถิ่นและสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในปัจจุบัน (สถาบันการพลศึกษา, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย

ของ นิวัฒน์ บุญสม, คุณัตว์ พิพิธพรชัยกุล, วรณวิสา บุญมาก, จิตติ ญาณปรีชาเศรษฐ, อัยรัตน์ แกสमान และนรินทรา จันทกร (2560) ได้ประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า การประเมินผลผลิตของหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาเป็นผู้มีน้ำใจ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น รักภาระเบี่ยงวินัยของตัวเองและองค์กร และปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดี

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

งานวิจัยนี้สามารถนำข้อมูลไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ดังนี้

8.1.1 โครงสร้างหลักสูตรในกลุ่มวิชาเลือกกีฬา วิทยาเขตควรเปิดรายวิชาเลือกกีฬาให้หลากหลาย หากมีข้อจำกัดเรื่องคณาจารย์ ควรทำกรอบอัตรากำลังเสนอสถาบันการพลศึกษาในการเพิ่มอัตรากำลังคณาจารย์

8.1.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนควรเน้นเกี่ยวกับการทำวิจัย นวัตกรรม และการเขียนแผนการจัดการเรียนเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น

8.1.3 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรเพิ่มกิจกรรมส่งเสริมความเป็นครูให้มากขึ้น

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรมีการประเมินหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งมีการติดตามผลคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อหาข้อบกพร่องอันจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรต่อไป

8.2.2 ควรมีการสำรวจด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร และพัฒนาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาต่อไป

9. เอกสารอ้างอิง

- ขวลิต ชูกำแพง. (2553). *การวิจัยหลักสูตรและการสอน*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2559). *การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร : แนวคิดและกระบวนการ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2560). *การพัฒนาหลักสูตร : ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : วีพริ้นท์.
- ทพวงมหาวิทยาลัย. (2543). *มหาวิทยาลัยและวิทยาลัย : หลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารระดับสูงมหาวิทยาลัย รุ่นที่ 2*. กรุงเทพฯ : ทพวงมหาวิทยาลัย.
- อึ้ง บัวศรี. (2532). *ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- นันทนวล พงษ์เภา, สมนึก ภัททิยธนี และวิลัน จุมปาแฝด. (2553). การประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 16(2) : 235-236.
- นิวัฒน์ บุญสม, คุณัตว์ พิพิธพรชัยกุล, วรณวิสา บุญมาก, ธิตี ญาณปรีชาเศรษฐ, อัยรัตน์ แกสมาน และ นรินทรา จันทกร. (2560). การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 10(1) : 786-787.
- มารุต พัฒนาผล. (2558). *การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- มาเรียม นิลพันธ์. (2555). *การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รุจิรา คงนัย และเอกชัย เนาวนิช. (2561). การประเมินและติดตามผลหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. *วารสารศึกษาศาสตร์*. 29(2) : 39-45.
- สถาบันการพลศึกษา. (2561). *หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556)*. สืบค้นเมื่อ 8 มิถุนายน 2561. จาก <http://113.53.231.35/education/wp-content/uploads/2018/07/curriculum2556.pdf>
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). *การวัดผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สิทธิพล อาจอินทร์. (2561). *การพัฒนาหลักสูตร*. พิมพ์ครั้งที่ 3. ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.